

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 190 (XXXIV) — Nr. 609

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 22 iunie 2022

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 79 din 3 martie 2022 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 alin. (2) lit. d), ale art. 6, ale art. 13 lit. a), ale art. 65 lit. h) și ale art. 71 din Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19	2-4
Decizia nr. 87 din 3 martie 2022 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 alin. (2) lit. d), ale art. 65 lit. h) și ale art. 66 lit. a) din Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, precum și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 192/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, precum și pentru modificarea lit. a) a art. 7 din Legea nr. 81/2018 privind reglementarea activității de telemuncă, în ansamblul său, și a dispozițiilor art. 1 pct. 1 din acest act normativ	5-9
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.054/1.207. — Ordin al viceprim-ministrului, ministrul transporturilor și infrastructurii, și al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației privind aprobarea schemei de ajutor de stat pentru acordarea unui sprijin financiar operatorilor economici care administrează aeroporturile care în anul 2019 au înregistrat un trafic de pasageri mai mare de 200.000 de pasageri și mai mic de 3 milioane de pasageri, pentru depășirea dificultăților financiare cu care se confruntă, cauzate de criza generată de pandemia de COVID-19	10-13
ACTE ALE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI	
80. — Ordin pentru modificarea și completarea unor ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei	14-15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 79

din 3 martie 2022

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 alin. (2) lit. d), ale art. 6, ale art. 13 lit. a), ale art. 65 lit. h) și ale art. 71 din Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Simina Popescu-Marin	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 alin. (2) lit. d), ale art. 6, ale art. 13 lit. a), ale art. 65 lit. h) și ale art. 71 din Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, excepție ridicată de Cătălin Dinulescu în Dosarul nr. 27.296/4/2020 al Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 3.478D/2021.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, sens în care arată că prin cele două acte normative evocate, ordinul comun al ministrului sănătății și al ministrului afacerilor interne și hotărârea Guvernului, nu se creează un paralelism legislativ. Textele normative în temeiul cărora sunt adoptate aceste acte normative se regăsesc în cuprinsul aceleiași legi, respectiv în Legea nr. 55/2020, în art. 5 alin. (2) și art. 13 lit. a), fiind vorba de un raport între o normă generală și o normă specială. De asemenea, invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale, spre exemplu, Decizia nr. 381 din 8 iunie 2021 și Decizia nr. 391 din 8 iunie 2021.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 11 noiembrie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 27.296/4/2020, **Tribunalul București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 alin. (2) lit. d), ale art. 6, ale art. 13 lit. a), ale art. 65 lit. h) și ale art. 71 din Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19.** Excepția a fost ridicată de Cătălin Dinulescu într-o cauză având ca obiect soluționarea apelului formulat împotriva unei sentințe prin care a fost respinsă plângerea împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției prevăzute de art. 65 lit. h) din Legea nr. 55/2020 și sancționare de art. 66 lit. a) din același act normativ.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorul acesteia susține, în esență, că prevederile de lege criticate sunt neconstituționale, deoarece prin prisma acestora se creează un paralelism legislativ. Astfel, autorul arată că legislația în vigoare la 27 octombrie 2020 (data procesului-verbal de constatare și

sancționare a contravenției) prevedea obligativitatea purtării măștii în spațiile deschise, iar obligativitatea purtării măștii putea fi instituită nu numai prin ordinul comun al ministrului sănătății și al ministrului afacerilor interne, emis în aplicarea art. 13 lit. a) din Legea nr. 55/2020, ci și prin hotărârea Guvernului, adoptată în aplicarea art. 5 alin. (2) lit. d) din Legea nr. 55/2020 și sub sancțiunea prevederilor art. 65 lit. h) din lege. Cu alte cuvinte, aceeași obligativitate a purtării măștii putea fi introdusă prin acte normative diferite, respectiv prin Ordinul ministrului sănătății și al ministrului afacerilor interne nr. 874/81/2020 privind instituirea obligativității purtării măștii de protecție, a triajului epidemiologic și dezinfectarea obligatorie a mâinilor pentru prevenirea contaminării cu virusul SARS-CoV-2 pe durata stării de alertă sau prin Hotărârea Guvernului nr. 856/2020 privind prelungirea stării de alertă pe teritoriul României începând cu data de 15 octombrie 2020, precum și stabilirea măsurilor care se aplică pe durata acestora pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19. Într-o anumită măsură, acest raționament ar fi putut fi acceptat dacă s-ar fi putut interpreta că, în aplicarea prevederilor art. 5 alin. (2) lit. d), ale art. 6, ale art. 13 lit. a) și ale art. 71 din Legea nr. 55/2020, există o opțiune normativă alternativă din punctul de vedere al emitentului actului, în sensul că ori cei doi miniștri (ministrul sănătății și ministrul afacerilor interne) ori întregul Guvern ar fi considerat oportună, la un moment dat, instituirea obligativității purtării măștii în anumite spațiile publice sau în toate spațiile publice (inclusiv cele deschise). Însă aceste măsuri, având emitenți diferiți, nu se puteau suprapune (același obiect) și nici coexista (aceeași legiferare). Atât Ordinul ministrului sănătății și al ministrului afacerilor interne nr. 874/81/2020, cât și Hotărârea Guvernului nr. 856/2020 (care a fost în vigoare pe o perioadă determinată, de 30 zile) s-au aflat în vigoare în aceeași perioadă și de aceea ne aflăm în situația unei duble legiferări, în sensul reglementării aceluiași aspect, aplicându-se aceeași soluție juridică, respectiv aceea a obligativității purtării măștii de protecție în spațiile închise, evident cu temeuri juridice diferite, respectiv art. 13 lit. a) sau art. 5 alin. 2 lit. d) din Legea 55/2020, ceea ce este inadmisibil. De asemenea, suntem în situația reglementării aceluiași aspect, aplicându-se soluții juridice diferite, respectiv obligativitatea purtării măștii în spațiile deschise, din perspectiva emitentului, Guvernul, și recomandarea purtării măștii în spațiile deschise, din perspectiva emitenților ordinului comun, respectiv ministrul sănătății și ministrul afacerilor interne, ceea ce este, de asemenea, inadmisibil. Prin urmare, autorul arată că motivarea instanței de fond este cel mai bun exemplu pentru lipsa de claritate și predictibilitate a unei norme juridice de nivel superior [prevederile art. 13 lit. a), ale art. 5 alin. (2) lit. d) și ale art. 65 lit. h) din Legea nr. 55/2020], întrucât autorul excepției s-a raportat în ceea ce privește conduita sa din data de 27 octombrie 2020 la prevederile art. 13 lit. a) din Legea nr. 55/2020, puse în aplicare prin Ordinul ministrului sănătății și al ministrului afacerilor interne nr. 874/81/2020, apreciind că purtarea măștii de protecție în spațiile publice deschise are caracter de recomandare, nicidecum caracter obligatoriu. În opinia autorului excepției, situația expusă reprezintă un caz clasic de paralelism legislativ, care este interzis expres de prevederile art. 16 alin. (1) din

Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative.

6. **Tribunalul București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal** opinează că excepția de neconstituționalitate invocată este întemeiată. Tribunalul observă că apelantul invocă neconstituționalitatea prevederilor art. 5 alin. (2) lit. d), ale art. 6, ale art. 13 lit. a), ale art. 65 lit. h) și ale art. 71 din Legea nr. 55/2020, în raport cu dispozițiile art. 1 alin. (5) și ale art. 53 alin. (2) din Constituție, în realitate fiind nemulțumit de lipsa de claritate și previzibilitate a normei și mai ales de ceea ce numește „paralelism legislativ”, adică de reglementarea în mod concomitent, uneori în mod diferit, a măsurii obligativității purtării măștii de protecție în spațiile publice închise sau deschise, atât prin Ordinul ministrului sănătății și al ministrului afacerilor interne (nr. 874/81/2020), cât și prin Hotărârea Guvernului privind prelungirea stării de alertă (nr. 856/2020).

7. Prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție consacră principiul respectării obligatorii a legilor. Pentru a fi respectată de destinatarii săi, legea trebuie să îndeplinească anumite cerințe de precizie, claritate și previzibilitate, astfel încât aceștia să își poată adapta în mod corespunzător conduita. Astfel, excepția de neconstituționalitate este întemeiată în ceea ce privește criticile referitoare la caracterul lipsit de claritate și previzibilitate al dispozițiilor art. 5 alin. (2) lit. d), ale art. 6, ale art. 13 lit. a), ale art. 65 lit. h) și ale art. 71 din Legea nr. 55/2020, dispozițiile amintite putând fi interpretate în sensul că se referă atât la competența ministrului sănătății și a ministrului afacerilor interne, cât și a Guvernului de a emite ordine, respectiv acte administrative normative supuse unui regim de putere publică, în vederea organizării executării legii sau a executării în concret a legii și în limitele stabilite de aceasta, textul de lege permițând instituirea obligației cetățenilor de a purta mască în competența atât a ministrului sănătății și a ministrului afacerilor interne, cât și a Guvernului, reglementări concomitente, cu conținut diferit. Astfel, există riscul ca drepturi fundamentale să fie limitate altfel decât în temeiul unei legi organice.

8. De asemenea, instanța judecătorească evocă jurisprudența Curții Constituționale, prin care s-a statuat anterior că actele normative cu putere de lege și actele administrative cu caracter normativ prin care se stabilesc și se sancționează contravenții trebuie să întrunească toate condițiile de calitate ale normei: accesibilitate, claritate, precizie și previzibilitate (Decizia nr. 152 din 6 mai 2020, paragraful 130). Astfel se constată că o multitudine de instituții și autorități publice responsabile, Guvernul, ministerele de resort sau Comitetul Național pentru Situații Speciale de Urgență, emit reglementări paralele sau contradictorii, în vederea aplicării măsurilor prevăzute de Legea nr. 55/2020.

9. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum rezultă din dispozitivul încheierii de sesizare, îl constituie dispozițiile art. 5 alin. (2) lit. d), ale art. 6, ale art. 13 lit. a), ale

art. 65 lit. h) și ale art. 71 din Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 396 din 15 mai 2020, care au următorul cuprins:

— Art. 5 alin. (2) lit. d): „*Măsurile pentru asigurarea rezilienței comunităților sunt: [...] d) măsuri de protecție a vieții și pentru limitarea efectelor tipului de risc produs asupra sănătății persoanelor, inclusiv instituirea carantinei sau a izolării la domiciliu;*”;

— Art. 6: „*Hotărârile prin care se declară ori se prelungește starea de alertă, precum și cele prin care se stabilește aplicarea unor măsuri pe durata stării de alertă cuprind:*

a) *baza legală;*

b) *perioada stării de alertă;*

c) *măsuri pentru creșterea capacității de răspuns, asigurarea rezilienței comunităților și diminuarea impactului tipului de risc necesar a fi aplicate, condițiile concrete de aplicare și destinarii acestor măsuri;*

d) *instituțiile și autoritățile publice care pun în aplicare sau urmăresc respectarea aplicării măsurilor, după caz.*”;

— Art. 13 lit. a): „*Pe durata stării de alertă, prin ordin comun al ministrului sănătății și ministrului afacerilor interne se poate institui:*

a) *obligativitatea purtării măștii de protecție în spațiile publice închise, spațiile comerciale, mijloacele de transport în comun și la locul de muncă;*”;

— Art. 65 lit. h): „*Constituie contravenții, în măsura în care nu sunt săvârșite în astfel de condiții încât să fie considerate potrivit legii penale infracțiuni, următoarele fapte săvârșite pe durata stării de alertă: [...] h) nerespectarea de către persoanele fizice a măsurilor individuale de protecție a vieții și pentru limitarea efectelor tipului de risc produs asupra sănătății persoanelor, stabilite conform art. 5 alin. (2) lit. d);*”;

— Art. 71: „(1) *În vederea punerii în aplicare a măsurilor prevăzute de prezenta lege, Guvernul adoptă hotărâri, la propunerea ministerelor de resort sau a CNSSU.*

(2) *În vederea aplicării măsurilor prevăzute de prezenta lege, ministerele și celelalte autorități responsabile, la propunerea CNSSU, după caz, emit ordine și instrucțiuni.*”

13. Referitor la dispozițiile art. 13 lit. a) din Legea nr. 55/2020, Curtea observă că, la data sesizării sale în prezenta cauză, aceste prevederi de lege erau modificate prin art. I pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 192/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, precum și pentru modificarea lit. a) a art. 7 din Legea nr. 81/2018 privind reglementarea activității de telemuncă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1042 din 6 noiembrie 2020. Însă, având în vedere că în cauza dedusă judecării există posibilitatea să continue să producă efecte juridice dispozițiile art. 13 lit. a) din Legea nr. 55/2020, în forma anterioară acestei modificări, Curtea reține ca obiect al excepției de neconstituționalitate aceste dispoziții de lege, astfel cum a fost sesizată prin Încheierea din 11 noiembrie 2021, pronunțată de Tribunalul București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal.

14. În opinia autorului excepției, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 1 alin. (5) privind obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor și art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 lit. a) din Legea nr. 55/2020, în forma în vigoare la data încheierii procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției (27 octombrie 2020), împotriva căruia autorul excepției a formulat plângere, Curtea reține că aceste dispoziții legale reglementează posibilitatea instituirii prin ordin comun al ministrului sănătății și al ministrului afacerilor interne a obligativității purtării măștii de protecție în spațiile publice închise, spațiile comerciale, mijloacele de transport în comun și la locul de muncă.

16. De asemenea, Curtea observă că, prin Sentința civilă nr. 4.489 din 6 aprilie 2021, pronunțată de Judecătoria Sectorului 4 București — Secția civilă în Dosarul nr. 27.296/4/2020, s-a reținut că, prin procesul-verbal, petentul (autorul excepției) a fost sancționat cu amendă contravențională, arătându-se că „la data de 27 octombrie 2020 orele 15.50, aflându-se pe strada (...), în zona de acces la Patriarhie, (...) a fost depistat fără mască de protecție” și că fapta contravențională a fost încadrată în prevederile art. 65 lit. h) și sancționată conform art. 66 lit. a) din Legea nr. 55/2020.

17. În aceste condiții, Curtea constată că dispozițiile art. 13 lit. a) din Legea nr. 55/2020 nu au aplicabilitate în cauza în care a fost invocată excepția. Potrivit art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, „Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei în orice fază a litigiului și oricare ar fi obiectul acestuia”. Legătura cu soluționarea cauzei presupune atât aplicabilitatea textului criticat în cauza dedusă judecării, cât și necesitatea invocării excepției de neconstituționalitate în scopul restabilirii stării de legalitate, condiții ce trebuie întrunite cumulativ, pentru a fi satisfăcute exigențele pe care le impun dispozițiile art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 în privința pertinentei excepției de neconstituționalitate în desfășurarea procesului (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 303 din 5 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 508 din 8 iulie 2014, paragraful 24). În consecință, întrucât prevederile art. 13 lit. a) din Legea nr. 55/2020 nu au legătură cu soluționarea cauzei *a quo*, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 lit. a) din Legea nr. 55/2020 este inadmisibilă.

18. De altfel, doar instanța de judecată are competența ca, pe baza probelor existente la dosarul cauzei, să se pronunțe atât privitor la legalitatea, cât și la temeinicia sancțiunii contravenționale aplicate.

19. Referitor la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 alin. (2) lit. d), ale art. 6, ale art. 65 lit. h) și ale art. 71 din Legea nr. 55/2020, Curtea observă că, astfel cum rezultă din motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia are în vedere o anumită interpretare a textelor de lege, raportat la specificul cauzei aflate pe rolul instanței judecătorești. Astfel cum se arată în actul de sesizare, autorul excepției invocă lipsa de claritate și previzibilitate a normei, susținând existența unui „paralelism legislativ”, constând în reglementarea în mod concomitent, și uneori în mod diferit, a măsurii obligativității

purtării măștii de protecție în spațiile publice închise sau deschise, atât prin Ordinul ministrului sănătății și al ministrului afacerilor interne nr. 874/81/2020 privind instituirea obligativității purtării măștii de protecție, a triajului epidemiologic și dezinfectarea obligatorie a mâinilor pentru prevenirea contaminării cu virusul SARS-CoV-2 pe durata stării de alertă, cât și prin Hotărârea Guvernului nr. 856/2020 privind prelungirea stării de alertă pe teritoriul României începând cu data de 15 octombrie 2020, precum și stabilirea măsurilor care se aplică pe durata acesteia pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19. Sub acest aspect, Curtea reține că întreaga critică de neconstituționalitate este construită pe un raționament care implică, în esență, o modalitate de interpretare a dispozițiilor art. 5 alin. (2) lit. d), ale art. 6, ale art. 65 lit. h) și ale art. 71 din Legea nr. 55/2020, respectiv ale art. 13 lit. a) din Legea nr. 55/2020, acestea din urmă, așa cum s-a evidențiat mai sus, neavând legătură cu soluționarea cauzei.

20. În același timp, Curtea reține că susținerile autorului excepției se circumscriu unor probleme de interpretare și aplicare a dispozițiilor de lege, în ceea ce privește organizarea executării legii sau a executării în concret a legii, adică a punerii în aplicare, respectiv a aplicării măsurilor prevăzute de Legea nr. 55/2020, de către autoritățile publice care au competența de a emite acte administrative în materie. Or, asemenea aspecte nu pot fi convertite în vicii de neconstituționalitate menite să justifice contrarietatea acestora cu dispozițiile din Legea fundamentală. În cadrul controlului judecătoresc al actelor administrative ale autorităților publice, instanțele judecătorești pot analiza dacă există condițiile obiective care justifică prelungirea stării de alertă, precum și dacă sunt respectate exigențele constituționale referitoare la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 392 din 8 iunie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 688 din 12 iulie 2021).

21. Așadar, Curtea constată că, în speță, sunt incidente prevederile art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, potrivit cărora „Curtea Constituțională se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată [...]”. În consecință, întrucât criticile formulate vizează, în realitate, aspecte referitoare la interpretarea și aplicarea legii de către autoritățile publice competente, iar în caz de litigiu de către instanțele judecătorești, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 alin. (2) lit. d), ale art. 6, ale art. 65 lit. h) și ale art. 71 din Legea nr. 55/2020, astfel cum a fost formulată, apare ca inadmisibilă, urmând a fi respinsă ca atare.

22. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 alin. (2) lit. d), ale art. 6, art. 13 lit. a), ale art. 65 lit. h) și ale art. 71 din Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, excepție ridicată de Cătălin Dinulescu în Dosarul nr. 27.296/4/2020 al Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 3 martie 2022.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,
Simina Popescu-Marin

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 87

din 3 martie 2022

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 alin. (2) lit. d), ale art. 65 lit. h) și ale art. 66 lit. a) din Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, precum și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 192/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, precum și pentru modificarea lit. a) a art. 7 din Legea nr. 81/2018 privind reglementarea activității de telemuncă, în ansamblul său, și a dispozițiilor art. I pct. 1 din acest act normativ

Mona-Maria Pivniceru	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Simina Popescu-Marin	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 alin. (2) lit. d), ale art. 13 lit. a), ale art. 65 lit. h) și ale art. 66 lit. a) din Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, precum și ale art. I pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 192/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, precum și pentru modificarea lit. a) a art. 7 din Legea nr. 81/2018 privind reglementarea activității de telemuncă, excepție ridicată de Ioana Ludușan în Dosarul nr. 1.839/301/2021 al Judecătoriei Sectorului 3 București — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.578D/2021.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 27 ianuarie 2022, în prezența reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriază și au fost consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, când, pentru lămuriri suplimentare asupra problemelor ce au format obiectul dezbaterii, în temeiul dispozițiilor art. 57 și art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, Curtea a amânat pronunțarea pentru data de 15 februarie 2022. La această dată, pentru același motiv, Curtea a amânat pronunțarea pentru data de 23 februarie 2022, când, având în vedere imposibilitatea constituirii cvorumului legal de ședință la acea dată, potrivit art. 51 alin. (1) teza întâi din Legea nr. 47/1992, a decis amânarea pronunțării la data de 3 martie 2022, când a decis cele ce urmează.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

3. Prin Încheierea din 24 iunie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 1.839/301/2021, **Judecătoria Sectorului 3 București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 alin. (2) lit. d), ale art. 13 lit. a), ale art. 65 lit. h) și ale art. 66 lit. a) din Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, precum și ale art. I pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 192/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și**

combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, precum și pentru modificarea lit. a) a art. 7 din Legea nr. 81/2018 privind reglementarea activității de telemuncă. Excepția a fost ridicată de Ioana Ludușan într-o cauză având ca obiect soluționarea unei plângeri în materie contravențională.

4. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autoarea acesteia susține, în esență, că art. 5 alin. (2) lit. d) din Legea nr. 55/2020 încalcă dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție, având în vedere lipsa de accesibilitate, calitate, claritate și previzibilitate a acestei norme legale. Astfel, măsura descrisă la art. 5 alin. (2) lit. d) se referă vag la „măsuri de protecție a vieții și pentru limitarea efectelor tipului de risc produs asupra sănătății persoanelor”, oferind ca exemple de măsuri doar „*instituirea carantinei sau a izolării la domiciliu*”. Descrierea măsurilor nu este clară, iar enumerarea exemplificativă nu se referă nici la conceptul de „reziliență” definit prin Strategia Națională de Apărare a Țării pentru perioada 2020—2024, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr. 22/2020, nici la „sectorul economic”. Art. 5 alin. (2) lit. d) din Legea nr. 55/2020 este lipsit de claritate, calitate și previzibilitate sub aspectul definirii și asigurării unității terminologice a noțiunii de „reziliență”, al corelării măsurilor instituite cu „sectorul economic” și al descrierii în concret, precum și al limitelor acestor măsuri. În susținerea criticii sunt invocate Deciziile Curții Constituționale nr. 678 din 29 octombrie 2019 și nr. 12 din 14 ianuarie 2020. De asemenea, „textul de lege criticat reprezintă o normă de trimitere a art. 65 lit. h) din Legea nr. 55/2020 și constituie elementul material al unei contravenții”. Or, lipsa de claritate, previzibilitate și calitate a textului afectează însăși calitatea, claritatea și previzibilitatea normei juridice contravenționale, sub aspectul cunoașterii de către cetățeni a întinderii elementului material, astfel încât aceștia să-și poată adapta comportamentul social la norma contravențională.

5. Cu privire la încălcarea art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție, autoarea excepției mai susține că art. 13 lit. a) din Legea nr. 55/2020, astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 192/2020, nu prevede categoriile de spații publice pentru care este obligatorie purtarea măștii, fiind excesiv a se interpreta că legiuitorul sancționează contravențional nepurtarea măștii de protecție în orice spațiu public (pădure, loc de agrement, parte de schi sau pistă de atletism). Astfel, prin modul în care este redactată, norma permite sancționarea contravențională a oricărei persoane care nu poartă mască de protecție în orice fel de spațiu public, lăsând la latitudinea agentului constator o putere discreționară de a decide cu privire la limitele și caracterul termenului de „spațiu public”. Având în vedere Decizia Curții Constituționale nr. 152 din 6 mai 2020 (paragraful 130), se consideră că norma criticată

nu este accesibilă, previzibilă și clară. În măsura în care, în temeiul art. 65 lit. h) din Legea nr. 55/2020, s-ar permite sancționarea persoanelor pentru fapta prevăzută de art. 13 lit. a) din Legea nr. 55/2020, s-ar crea un paralelism juridic nepermis, deoarece două sau mai multe norme din aceeași lege, respectiv art. 65 lit. h) și art. 13 lit. a) ar avea același obiect și efect juridic. În susținerea criticii este invocată Decizia Curții Constituționale nr. 242 din 8 aprilie 2021.

6. Cu privire la încălcarea art. 34 din Constituție, autoarea susține că, prin obligativitatea purtării măștii de protecție în spații publice, pentru toate categoriile de persoane și în toate spațiile deschise, se aduce atingere dreptului la ocrotirea sănătății persoanelor suferind de afecțiuni respiratorii acute sau cronice (astm bronșic, infecții de tract respirator, sinuzită etc.), care, dacă ar purta masca de protecție pe durată lungă de timp în spații deschise, combinat cu efortul fizic depus prin mers, s-ar sufoca. Astfel de cazuri au existat deja în practică, persoanele suferinde fiind obligate să poartă masca, în caz contrar fiind amendate. În concluzie, consideră că se încalcă art. 34 din Constituție, în măsura în care nu sunt exonerate de răspundere contravențională persoanele suferind de boli respiratorii agravate prin purtarea măștii în spațiile deschise.

7. Cu privire la încălcarea art. 53 din Constituție, se invocă Decizia Curții Constituționale nr. 375 din 4 mai 2006 și se susține că norma juridică instituită prin art. 13 lit. a) din Legea nr. 55/2020, modificat prin art. I pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 192/2020, nu doar că se referă la obligativitatea purtării măștii de protecție în toate spațiile publice deschise, ci și la faptul că nepurtarea acesteia se sancționează și contravențional, fiind văzută ca o faptă antisocială gravă. Or, este excesiv de oneroasă impunerea unor astfel de obligații și sancțiuni pentru situația în care persoana care nu poartă mască de protecție se află într-o pădure, într-un parc public întins, un cartier rezidențial nepopulat sau pe o parte întinsă de schi. În practică, agenții de poliție au aplicat amenzi contravenționale persoanelor surprinse fără mască în astfel de locuri, deși, în concret, acestea nu reprezentau un pericol social, deoarece nu se afla nimeni în preajma lor. De asemenea, au fost amendate persoane care nu purtau masca de protecție la ieșirea din imobilul privat, fiind surprinse de agentul constator imediat ce au ieșit din imobil. În concluzie, această măsură este neproportională în raport cu efectul restrângerii exercițiului drepturilor și libertăților fundamentale, încălcând astfel art. 53 din Constituție.

8. Cu privire la neconstituționalitatea art. 65 lit. h) din Legea nr. 55/2020, în raport cu art. 1 alin. (5) din Constituție, autoarea excepției arată că norma de la art. 65 lit. h), care are drept ipoteză „măsuri individuale asupra sănătății persoanelor”, trimite la o normă ce are drept ipoteză măsuri colective pentru asigurarea rezilienței, în domeniul economic. Se poate observa o necorelare vădită între domeniul și aria de reglementare ale normei de trimitere și domeniul și aria de reglementare ale normei la care se trimite. Această disonanță este de natură a crea o confuzie în ceea ce privește scopul pentru care a fost instituită norma juridică, precum și cu privire la limitele de aplicabilitate ale acesteia. În al doilea rând, cele două articole coroborate creează o normă contravențională prin care este sancționată orice nerespectare a „măsurilor individuale de protecție a vieții și pentru limitarea efectelor tipului de risc produs asupra sănătății persoanelor, inclusiv instituirea carantinei sau a izolării la domiciliu”. Se poate distinge faptul că elementul material al contravenției nu este precis definit și delimitat, dând posibilitatea agentului constator să stabilească singur care sunt măsurile de protecție pentru care se impune sancționarea contravenției. În practică, agentul constator, în temeiul acestor

articole, aplică sancțiuni contravenționale pentru nepurtarea măștilor de protecție în spații închise, deși această faptă este distinct descrisă în art. 13 lit. a) din Legea nr. 55/2020. Se mai susține că normele legale criticate sunt lipsite astfel de claritate și previzibilitate, întrucât obiectul material al contravenției este incert și ambiguu, din cauza trimiterii la o normă legală la fel de ambiguă. Or, pentru respectarea principiului legalității, legiuitorul trebuie să indice în mod clar și neechivoc obiectul material al contravenției în cuprinsul normei legale sau acesta să poată fi identificat cu ușurință prin trimiterea fie la o dispoziție legală din cuprinsul legii, fie la un alt act normativ de rang egal, astfel cum rezultă și din Decizia Curții Constituționale nr. 152 din 6 mai 2020.

9. Având în vedere toate acestea, normele legale criticate încalcă principiul „*in dubio pro reo*” („când ești în dubiu, interpretează situația în favoarea făptuitorului”), despre care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a hotărât deja că trebuie aplicat și în cauze contravenționale, nu doar penale. Mai exact, *exempli gratia*, în materia sancționării contravenționale, singura normă legală opozabilă este art. 13 lit. a) din Legea nr. 55/2020, care sancționează nepurtarea măștii de protecție doar în spații închise și pe durata stării de alertă, iar nu norma ambiguă cuprinsă în art. 5 alin. (2) lit. d) din același act normativ, în baza căreia agentul constator sancționează contravențional persoane care nu poartă mască în spații publice deschise. Prin calificarea pe care agentul constator o face, acesta nu doar oferă o interpretare extensivă a normei, aspect nepermis în dreptul contravențional, ci adaugă nepermis la lege.

10. În măsura în care, în temeiul art. 65 lit. h) din Legea nr. 55/2020, s-ar permite sancționarea persoanelor pentru alte fapte descrise sau nu în Legea nr. 55/2020, s-ar crea un paralelism juridic nepermis, deoarece două sau mai multe norme din aceeași lege, *exempli gratia* art. 65 lit. h) și art. 13 lit. a) din lege ar avea același efect juridic. În susținerea argumentelor de mai sus sunt și Deciziile Curții Constituționale nr. 242 din 3 iunie 2020, nr. 594 din 15 iulie 2020, nr. 547 din 7 iulie 2020, nr. 219 din 2 iunie 2020. În consecință, autoarea solicită să se constate neconstituționalitatea prevederilor art. 65 lit. h) din Legea nr. 55/2020 în raport cu art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție.

11. Cu privire la neconstituționalitatea art. 66 lit. a) din Legea nr. 55/2020, autoarea excepției arată că, în măsura reținerii criticilor de neconstituționalitate, se impune declararea neconstituționalității și a art. 66 lit. a) din Legea nr. 55/2020, cu trimitere la art. 65 lit. h), primul fiind partea dispozitivă a normei juridice contravenționale care stabilește tipul și valoarea sancțiunii contravenționale. În acest sens, este relevant raționamentul Curții Constituționale din Decizia nr. 457 din 25 iunie 2020, aceasta reținând că „art. 65 lit. s) și ș), art. 66 lit. a), b) și c) în ceea ce privește trimiterile la art. 65 lit. s), ș) și t) și art. 67 alin. (2) lit. b) în ceea ce privește trimiterile la art. 65 lit. s), ș) și t) din Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19 sunt neconstituționale”.

12. Totodată, prin impunerea obligativității purtării măștii de protecție în orice spațiu public deschis, indiferent de numărul de persoane și de locul exact unde se situează persoana în cauză, sunt afectate libertatea individuală (art. 23 din Constituție) și dreptul la viață privată (art. 26 din Constituție), precum și dreptul la ocrotirea sănătății (art. 34 din Constituție). Măsura obligativității purtării măștii în spații publice deschise, cu consecința sancționării contravenționale și limitarea accesului persoanelor în anumite locuri publice pe acest considerent (parcuri publice, păduri, alei pietonale rezidențiale), reprezintă o afectare a libertății individuale și a dreptului de a dispune de propria persoană ca o dimensiune firească a dreptului la viață

privată. Mai mult, în măsura în care legea nu prevede derogări de la purtarea măștii pentru persoanele cu afecțiuni medicale respiratorii, obligativitatea purtării măștii în spații publice deschise reprezintă prin ea însăși o afectare a dreptului constituțional la ocrotirea sănătății.

13. Sub aspect extrinsec, autoarea excepției susține că art. 1 pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 192/2020 încalcă art. 115 alin. (4) și (6) din Constituție. Astfel, se arată că la data de 5 noiembrie 2020, Guvernul a adoptat Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 192/2020, iar prin art. 1 pct. 1 al acestui act normativ, Guvernul a introdus „obligativitatea purtării măștii de protecție în spațiile publice, spațiile comerciale, mijloacele de transport în comun și la locul de muncă”. Pentru a putea fi adoptată o ordonanță de urgență, Guvernul trebuie să îndeplinească cumulativ trei condiții extrinseci pentru promovarea acesteia: existența unei situații extraordinare, reglementarea acesteia să nu poată fi amânată și urgența să fie motivată în cuprinsul ordonanței. De asemenea, ordonanța de urgență nu poate afecta drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor, iar înțelesul celor trei condiții a fost explicat de Curtea Constituțională în vasta sa jurisprudență în materie. Autoarea susține că Guvernul nu a motivat deloc, în cuprinsul notei de fundamentare, situația extraordinară pentru care, prin intermediul unei ordonanțe de urgență, s-a impus obligativitatea purtării măștii de protecție în spațiile publice. Situația extraordinară este definită ca o situație care abate de la obișnuit, este dincolo de ordinea juridică sau metoda comună existentă, este independentă de voința Guvernului și impune luarea unei măsuri pe calea ordonanței de urgență. Or, prin nota de fundamentare, Guvernul nu a demonstrat relația de cauzalitate dintre virusul SARS-CoV-2 și purtarea măștii în spații publice deschise și nu a prezentat niciun studiu științific care să demonstreze că, prin purtarea măștii în toate spațiile publice, se previne și se combate îmbolnăvirea determinată de acest virus.

14. De asemenea, autoarea excepției invocă încălcarea art. 1 alin. (3) și (5) și a art. 141 din Constituție și arată că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 192/2020 a fost adoptată fără solicitarea avizului Consiliului Economic și Social (CES). În aplicarea normelor constituționale de referință, Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative impune, prin art. 31 alin. (3), ca forma finală a instrumentelor de prezentare și motivare a proiectelor de acte normative să facă referiri inclusiv la avizul CES (care trebuie „consultat obligatoriu asupra proiectelor de acte normative inițiate de Guvern” în domeniul de specialitate precum politici economice, politici financiare și fiscale, relații de muncă, protecție socială, agricultură, drepturi și libertăți cetățenești, politici în domeniile sănătății, educației, culturii, sportului etc. — a se vedea Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social). Este adevărat că nu este obligatorie obținerea unui astfel de aviz, dar solicitarea acestuia este și rămâne obligatorie, iar în jurisprudența sa recentă, Curtea Constituțională a sancționat omisiunea solicitării avizului CES în cazul unor acte normative al căror obiect de reglementare se referă la domeniile de specialitate ale Consiliului (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 139 din 13 martie 2019, Decizia nr. 140 din 13 martie 2019, Decizia nr. 29 din 29 ianuarie 2020, Decizia nr. 239 din 3 iunie 2020).

15. **Judecătoria Sectorului 3 București — Secția civilă** reține că normele a căror constituționalitate se contestă respectă principiile constituționale ale egalității de tratament și imparțialității, reglementării prin ordonanță, potrivit Constituției, principiul statului de drept și dreptul la sănătate. Reglementarea legală criticată se aplică în mod egal pentru toate părțile care

au aceeași poziție procesuală, în realizarea aceluiași categorii de drepturi, astfel încât nu se poate reține încălcarea în componenta sa referitoare la egalitatea de arme. Instanța reține că normele criticate nu contravin dispozițiilor constituționale invocate și nici art. 1 din primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

16. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

17. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

18. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

19. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum este reținut în încheierea de sesizare, îl constituie dispozițiile art. 5 alin. (2) lit. d), ale art. 13 lit. a), ale art. 65 lit. h) și ale art. 66 lit. a) din Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 396 din 15 mai 2020, precum și ale art. 1 pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 192/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, precum și pentru modificarea lit. a) a art. 7 din Legea nr. 81/2018 privind reglementarea activității de telemuncă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.042 din 6 noiembrie 2020.

20. Referitor la dispozițiile art. 13 lit. a) din Legea nr. 55/2020, din examinarea actelor aflate la dosarul cauzei, Curtea observă că, în realitate, criticile de neconstituționalitate vizează soluția legislativă cuprinsă în art. 1 pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 192/2020, prin care au fost modificate dispozițiile art. 13 lit. a) din Legea nr. 55/2020 și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 192/2020, în ansamblul său.

21. În consecință, Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 5 alin. (2) lit. d), ale art. 65 lit. h) și ale art. 66 lit. a) din Legea nr. 55/2020, precum și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 192/2020, în ansamblul său, și art. 1 pct. 1 din acest act normativ.

22. Dispozițiile criticate din Legea nr. 55/2020 au următorul cuprins:

— Art. 5 alin. (2) lit. d): „*Măsurile pentru asigurarea rezilienței comunităților sunt: (...);*

d) măsuri de protecție a vieții și pentru limitarea efectelor tipului de risc produs asupra sănătății persoanelor, inclusiv instituirea carantinei sau a izolării la domiciliu;”;

— Art. 65 lit. h): „*Constituie contravenții, în măsura în care nu sunt săvârșite în astfel de condiții încât să fie considerate potrivit legii penale infracțiuni, următoarele fapte săvârșite pe durata stării de alertă: (...);*

h) nerespectarea de către persoanele fizice a măsurilor individuale de protecție a vieții și pentru limitarea efectelor tipului de risc produs asupra sănătății persoanelor, stabilite conform art. 5 alin. (2) lit. d);”;

— Art. 66 lit. a): „*Contravențiunile prevăzute la art. 65 se sancționează după cum urmează:*

a) *cu amendă de la 500 lei la 2.500 lei contravențiunile prevăzute la art. 65 lit. c), d), e), g), h), k), m), n) (...);”.*

23. Prevederile art. 1 pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 192/2020 au următorul cuprins: „*Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 396 din 15 mai 2020, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:*

1. *La articolul 13, litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:*

«*a) obligativitatea purtării măștii de protecție în spațiile publice, spațiile comerciale, mijloacele de transport în comun și la locul de muncă;»”.*

24. În opinia autoarei excepției, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 1 alin. (3) și (5) privind trăsăturile statului român și obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, art. 34 privind dreptul la ocrotirea sănătății, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, art. 115 alin. (4) și (6) privind ordonanțele de urgență ale Guvernului și art. 141 privind Consiliul Economic și Social.

25. Referitor la dispozițiile art. 66 lit. a) din Legea nr. 55/2020, Curtea precizează că prin Decizia nr. 457 din 25 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 578 din 1 iulie 2020, a fost admisă excepția de neconstituționalitate invocată de Avocatul Poporului și s-a constatat că dispozițiile art. 4 alin. (3) și (4), precum și ale art. 65 lit. s) și ș) și ale art. 66 lit. a), b) și c) în ceea ce privește trimiterile la art. 65 lit. s), ș) și t) din Legea nr. 55/2020 sunt neconstituționale.

26. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, în jurisprudența sa, a mai analizat critici similare referitoare la calitatea normelor juridice, inclusiv a celor care stabilesc faptele ce constituie contravenții și sancțiunile aplicabile, existente în cuprinsul Legii nr. 55/2020 (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 381 din 8 iunie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 836 din 1 septembrie 2021, Decizia nr. 391 din 8 iunie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 719 din 22 iulie 2021, Decizia nr. 13 din 18 ianuarie 2022, nepublicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, până la data pronunțării prezentei decizii).

27. Referitor la critica de neconstituționalitate privind conținutul dispozițiilor art. 5 din Legea nr. 55/2020, Curtea a constatat că acestea enumeră în mod expres măsurile în domeniul economic ce pot fi luate în perioada stării de alertă, pe care le clasifică în următoarele trei categorii: măsuri pentru creșterea capacității de răspuns, măsuri pentru asigurarea rezilienței comunităților și măsuri pentru diminuarea impactului tipului de risc. Așa fiind, nimic nu lipsește dispozițiile art. 5 din Legea nr. 55/2020 de claritate, precizie sau previzibilitate, acestea fiind în acord cu prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție (a se vedea Decizia nr. 391 din 8 iunie 2021, precitată). De asemenea, prin Decizia nr. 381 din 8 iunie 2021, precitată, Curtea, având a se pronunța asupra conformității acestor dispoziții cu prevederile constituționale ale art. 1 alin. (5), a reținut că „*sintagma «măsuri de protecție a vieții și pentru limitarea efectelor tipului de risc produs asupra sănătății persoanelor» din cuprinsul Legii nr. 55/2020 se referă la măsuri consacrate la nivelul legii”.* Curtea apreciat că persoanele fizice aveau posibilitatea de a cunoaște conținutul măsurilor la care se referă art. 5 alin. (2) lit. d) și art. 65 lit. h) din Legea nr. 55/2020, precum și obligațiile ce le revin, astfel încât să își

poată conforma conduita potrivit dispozițiilor legale și să înțeleagă consecințele nerespectării acestor obligații.

28. Referitor la critica de neconstituționalitate privind art. 65 lit. h) și art. 66 lit. a) din Legea nr. 55/2020, Curtea, observând că prevederile legale criticate reglementează faptele care constituie contravenții și sancțiunile aplicabile, a constatat, în esență, că aceste norme sunt clare, precise și previzibile, sensul lor putând fi determinat de către destinatarii legii prin simpla interpretare gramaticală a textelor analizate.

29. Astfel, Curtea Constituțională a evocat jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia, din cauza principiului generalității legilor, conținutul acestora nu poate prezenta o precizie absolută. Una dintre tehnicile-tip de reglementare constă în recurgere mai degrabă la categorii generale decât la liste exhaustive. De asemenea, numeroase legi se folosesc de eficacitatea formulelor mai mult sau mai puțin vagi pentru a evita o rigiditate excesivă și a se putea adapta la schimbările de situație (de exemplu, Hotărârea din 15 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza *Cantoni împotriva Franței*, paragraful 31).

30. Caracterul general al dispozițiilor de lege analizate, ce necesită raportarea la acte administrative normative secundare în vederea aplicării, nu poate conduce la concluzia că faptele care constituie contravenție sunt stabilite de organele administrative. Astfel, sintagma „*măsuri de protecție a vieții și pentru limitarea efectelor tipului de risc produs asupra sănătății persoanelor*” din cuprinsul Legii nr. 55/2020 se referă la măsuri consacrate la nivelul legii, așa cum, de altfel, este și măsura obligativității purtării măștii de protecție, consacrată în mod expres în conținutul art. 13 lit. a) din Legea nr. 55/2020. Prin urmare, persoanele fizice aveau posibilitatea de a cunoaște conținutul măsurilor la care se referă art. 5 alin. (2) lit. d) și art. 65 lit. h) din Legea nr. 55/2020, precum și obligațiile ce le revin, astfel încât să își poată conforma conduita potrivit dispozițiilor legale și să înțeleagă consecințele nerespectării acestor obligații.

31. Aceleași concluzii sunt valabile și în ceea ce privește posibilitatea agentului constatat, respectiv a instanței de judecată de a identifica fapta contravențională, de a evalua gravitatea faptei și de a stabili o sancțiune contravențională proporțională cu aceasta.

32. Curtea a mai reținut că aplicarea sancțiunilor contravenționale are loc cu respectarea criteriilor prevăzute de art. 21 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 410 din 25 iulie 2001, referitoare la limitele sancțiunilor, respectiv proporționalitatea sancțiunii cu gradul de pericol social al faptei, ținându-se seama de împrejurările în care fapta a fost comisă, de modul și mijloacele de săvârșire, scopul urmărit și urmarea produsă, circumstanțele personale ale contravenientului, precum și de celelalte date înscrise în procesul-verbal de constatare și sancționare. Cu alte cuvinte, la stabilirea proporționalității sancțiunii cu gradul de pericol social al faptei, agentul constatat care aplică sancțiunea trebuie să analizeze criteriile generale prevăzute în art. 21 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, precum și alte criterii speciale, dacă este cazul. În caz contrar, în măsura în care regula proporționalității este încălcată, instanța va adapta sancțiunea la cerințele prevăzute de lege.

33. Curtea a constatat că art. 66 lit. a) din Legea nr. 55/2020 prevede posibilitatea agentului constatat ca, în cazul constatării săvârșirii unei contravenții prevăzute la art. 65 lit. h) din același act normativ, să aplice o amendă de la 500 lei la 2.500 lei. În aplicarea acestei sancțiuni, agentul constatat va avea în vedere conținutul măsurilor pentru asigurarea rezilienței comunităților, reglementate la nivel de lege și nominalizate în

cuprinsul hotărârilor Guvernului de declarare sau prelungire a stării de alertă, obligațiile ce revin persoanelor fizice, valorile sociale ocrotite, respectiv dreptul la viață și dreptul la sănătate, precum și împrejurările în care fapta a fost comisă, modul și mijloacele de săvârșire, scopul urmărit și urmarea produsă, circumstanțele personale ale contravenientului și celelalte date înscrise în procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenției. Prin urmare, agentul constator și — în cazul contestării procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției — instanța de judecată dispun de elementele necesare identificării faptei contravenționale și aprecierii caracterului proporțional al sancțiunii contravenționale.

34. În raport cu aceste considerente, Curtea a subliniat că dispozițiile analizate ale Legii nr. 55/2020 fac posibilă identificarea obligațiilor individuale a căror nerespectare constituie contravenție și permit organului constator și, în cazul contestării, instanței de judecată ca, având în vedere valorile sociale ocrotite, respectiv dreptul la viață și dreptul la sănătate, să aprecieze asupra gravității faptei și proporționalității sancțiunii contravenționale și, în consecință, a constatat că dispozițiile art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție nu sunt încălcate.

35. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a determina schimbarea jurisprudenței Curții, considerentele și soluțiile deciziilor menționate își păstrează în mod corespunzător valabilitatea și în prezenta cauză.

36. Referitor la critica formulată cu privire la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 192/2020, în ansamblul său, și asupra dispozițiilor art. 1 pct. 1 din acest act normativ, Curtea reține că, prin Decizia nr. 50 din 15 februarie 2022*), nepublicată până la data pronunțării prezentei decizii, a admis excepția de

neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 192/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, precum și pentru modificarea lit. a) a art. 7 din Legea nr. 81/2018 privind reglementarea activității de telemuncă, în ansamblu.

37. Având în vedere că, potrivit dispozițiilor art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, „nu pot face obiectul excepției prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale” și ținând cont de faptul că Decizia nr. 50 din 15 februarie 2022, mai sus citată, a fost pronunțată ulterior sesizării instanței de contencios constituțional în prezenta cauză (24 iunie 2021), Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 192/2020, în ansamblul său, și a dispozițiilor art. 1 pct. 1 din acest act normativ a devenit inadmisibilă.

38. În acord cu jurisprudența constantă a Curții Constituționale, în temeiul deciziei anterior menționate, prin care s-a admis excepția, se poate formula cerere de revizuire (Decizia nr. 17 din 21 ianuarie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 440 din 26 mai 2020, paragraful 34, Decizia nr. 246 din 20 aprilie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 661 din 5 iulie 2021).

39. Față de cauza de neconstituționalitate reținută prin Decizia nr. 50 din 15 februarie 2022, mai sus citată, Curtea constată că nu mai este cazul să examineze și celelalte motive de neconstituționalitate invocate cu privire la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 192/2020, în ansamblul său, și la dispozițiile art. 1 pct. 1 din acest act normativ.

40. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Ioana Ludușan în Dosarul nr. 1.839/301/2021 al Judecătorei Sectorului 3 București — Secția civilă și constată că dispozițiile art. 5 alin. (2) lit. d), ale art. 65 lit. h) și ale art. 66 lit. a) din Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19 sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

2. Respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 192/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, precum și pentru modificarea lit. a) a art. 7 din Legea nr. 81/2018 privind reglementarea activității de telemuncă, în ansamblul său, și a dispozițiilor art. 1 pct. 1 din acest act normativ, excepție ridicată de aceeași autoare în același dosar al aceleiași instanțe judecătorești.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătorei Sectorului 3 București — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 3 martie 2022.

PREȘEDINTE

prof. univ. dr. **MONA-MARIA PIVNICERU**

Magistrat-asistent,
Simina Popescu-Marin

*) Decizia Curții Constituționale nr. 50 din 15 februarie 2022 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 291 din 25 martie 2022.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII
Nr. 1.054 din 14 iunie 2022

MINISTERUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRILOR PUBLICE
ȘI ADMINISTRAȚIEI
Nr. 1.207 din 16 iunie 2022

ORDIN

privind aprobarea schemei de ajutor de stat pentru acordarea unui sprijin financiar operatorilor economici care administrează aeroporturile care în anul 2019 au înregistrat un trafic de pasageri mai mare de 200.000 de pasageri și mai mic de 3 milioane de pasageri, pentru depășirea dificultăților financiare cu care se confruntă, cauzate de criza generată de pandemia de COVID-19

Având în vedere prevederile art. 107 alin. (3) lit. (b) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, luând în considerare prevederile pct. 3.1 din Comunicarea Comisiei Europene — Cadrul temporar pentru măsurile de ajutor de stat de sprijinire a economiei în contextul actualei pandemii de COVID-19 (C(2020) 1863 final), cu modificările și completările ulterioare,

în considerarea Deciziei Comisiei Europene nr. C(2022) 3.732 final din 2.06.2022,

ținând cont de Memorandumul cu tema: Acordarea unor ajutoare de stat operatorilor economici care administrează aeroporturile care în anul 2019 au înregistrat un trafic de pasageri mai mare de 200.000 de pasageri și mai mic de 3 milioane pasageri, pentru depășirea dificultăților financiare cu care se confruntă, cauzate de criza generată de pandemia de COVID-19, în baza art. 107 alin. (3) lit. (b) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și a Cadrului temporar pentru măsurile de ajutor de stat de sprijinire a economiei în contextul actualei pandemii de COVID-19, promovat de Comisia Europeană, aprobat de Guvernul României în ședința din data de 6.05.2022,

având în vedere dispozițiile art. 3 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 12 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 477/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 9 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 370/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, cu modificările și completările ulterioare,

viceprim-ministrul, ministrul transporturilor și infrastructurii, și ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și administrației emit următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă schema de ajutor de stat pentru acordarea unui sprijin financiar operatorilor economici care administrează aeroporturile care în anul 2019 au înregistrat un trafic de pasageri mai mare de 200.000 de pasageri și mai mic de 3 milioane de pasageri, pentru depășirea dificultăților

financiare cu care se confruntă, cauzate de criza generată de pandemia de COVID-19, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Viceprim-ministru,
ministrul transporturilor și infrastructurii,
Sorin Mihai Grindeanu

Ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și administrației,
Cseke Attila-Zoltán

ANEXĂ

SCHEMĂ DE AJUTOR DE STAT

pentru acordarea unui sprijin financiar operatorilor economici care administrează aeroporturile care în anul 2019 au înregistrat un trafic de pasageri mai mare de 200.000 de pasageri și mai mic de 3 milioane de pasageri, pentru depășirea dificultăților financiare cu care se confruntă, cauzate de criza generată de pandemia de COVID-19

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 1. — (1) Obiectivul prezentei scheme de ajutor de stat îl reprezintă acordarea unui sprijin financiar pentru susținerea activității operatorilor economici care administrează aeroporturile cu un trafic situat, la nivelul anului 2019, între 200.000 și 3.000.000 de pasageri/an, pentru depășirea dificultăților financiare cu care se confruntă, cauzate de criza

generată de pandemia de COVID-19, în perioada 1 ianuarie 2022—30 iunie 2022.

(2) Ajutorul se acordă în condițiile Deciziei Comisiei Europene nr. C(2022) 3.732 final din 2.06.2022.

Art. 2. — (1) În sensul prezentei scheme, următorii termeni se definesc astfel:

a) *administrator al schemei* — Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației;

b) *beneficiar* — operator economic care administrează un aeroport cu un trafic situat, la nivelul anului 2019, între 200.000 și 3.000.000 de pasageri/an;

c) *ajutor de stat* — orice măsură care îndeplinește criteriile prevăzute la art. 107 alin. (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE);

d) *deficit de lichiditate* — pierderile înregistrate de aeroporturi conform contului de profit și pierdere, în cursul perioadei 1 ianuarie 2022—30 iunie 2022, denumită în continuare *perioadă eligibilă*, din care sunt excluse veniturile și costurile:

- (i) din creanțe și debitori diverși (cont 654/754);
- (ii) din reevaluarea imobilizărilor corporale (cont 655/755);
- (iii) privind activele cedate și alte operațiuni de capital (cont 6583/7583);
- (iv) de exploatare privind provizioanele (cont 6812/7812);
- (v) de exploatare privind ajustările pentru deprecierea imobilizărilor (cont 6813/7813);
- (vi) de exploatare privind ajustările pentru deprecierea activelor circulante (cont 6814/7814);
- (vii) financiare privind amortizările și ajustările pentru pierdere de valoare (cont 686/786);

e) *furnizori ai ajutorului de stat* — Ministerul Transporturilor și Infrastructurii și, respectiv, județul Iași, județul Sibiu, județul Dolj, județul Bacău și județul Suceava;

f) *întreprinderi în dificultate* — în conformitate cu art. 2 pct. 18 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, cu modificările și completările ulterioare, o întreprindere este considerată în dificultate în următoarele situații:

- (i) în cazul unei societăți comerciale cu răspundere limitată (alta decât un IMM care există de mai puțin de trei ani sau, în sensul eligibilității pentru ajutor pentru finanțare de risc, un IMM aflat la cel mult șapte ani de la prima sa vânzare comercială care se califică pentru investiții pentru finanțare de risc în urma unui proces de diligență efectuat de un intermediar financiar selectat), atunci când mai mult de jumătate din capitalul propriu așa cum reiese din contabilitatea societății a dispărut din cauza pierderilor acumulate. Această situație survine atunci când deducerea pierderilor acumulate din rezerve (și din toate celelalte elemente considerate în general ca făcând parte din fondurile proprii ale societății) conduce la un rezultat negativ care depășește jumătate din capitalul social subscris. În sensul acestei dispoziții, „societate cu răspundere limitată” se referă în special la tipurile de societăți menționate în anexa I la Directiva 2013/34/UE (4), iar „capital social” include, dacă este cazul, orice capital suplimentar;
- (ii) în cazul unei societăți comerciale în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății (alta decât un IMM care există de cel puțin trei ani), atunci când mai mult de jumătate din capitalul propriu așa cum reiese din contabilitatea societății a dispărut din cauza pierderilor acumulate. În sensul prezentei prevederi, „o societate comercială în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății” se referă în special la acele tipuri de societăți menționate în anexa II la Directiva 2013/34/UE;
- (iii) atunci când întreprinderea face obiectul unei proceduri colective de insolvență sau îndeplinește criteriile prevăzute în dreptul intern pentru ca o procedură colectivă de insolvență să fie deschisă la cererea creditorilor săi;

(iv) atunci când întreprinderea a primit ajutor pentru salvare și nu a rambursat încă împrumutul sau nu a încetat garanția sau a primit ajutoare pentru restructurare și face încă obiectul unui plan de restructurare;

(v) în cazul unei întreprinderi care nu este un IMM, atunci când, în ultimii doi ani:

1. raportul datoriei/capitaluri proprii al întreprinderii este mai mare de 7,5; și

2. capacitatea de acoperire a dobânzilor calculată pe baza EBITDA se situează sub valoarea 1,0.

(2) Ajutorul nu poate fi acordat întreprinderilor care se aflau deja în dificultate (în sensul Regulamentului general de exceptare pe categorii) la 31 decembrie 2019, cu excepția cazurilor prevăzute la pct. 22c.bis din cadrul Comunicării Comisiei Europene referitoare la Cadrul temporar pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei în contextul actualei epidemii de COVID-19.

CAPITOLUL II Cadrul legal

Art. 3. — Cadrul legal aferent prezentei scheme îl reprezintă:

a) art. 107 alin. (3) lit. (b) din TFUE;

b) Hotărârea Guvernului nr. 398/1997 privind trecerea unor regii autonome aeroportuare de sub autoritatea Ministerului Transporturilor sub autoritatea consiliilor județene, cu modificările ulterioare;

c) Hotărârea Guvernului nr. 521/1998 privind înființarea Societății Naționale „Aeroportul Internațional Timișoara — Traian Vuia” — S.A., cu modificările ulterioare;

d) Decizia Comisiei Europene nr. C(2022) 3.732 final din 2.06.2022;

e) Comunicarea Comisiei Europene — Cadrul temporar pentru măsurile de ajutor de stat de sprijinire a economiei în contextul actualei pandemii de COVID-19, cu modificările și completările ulterioare (denumit în continuare *Cadrul temporar*).

CAPITOLUL III Bugetul schemei

Art. 4. — (1) Ajutorul de stat se acordă sub formă de subvenție prin bugetul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, respectiv prin bugetele locale ale județelor care au în subordine aeroporturi cu un trafic situat între 200.000 și 3.000.000 de pasageri/an.

(2) Bugetul schemei de ajutor de stat este de până la 21.374 mii lei.

(3) Ajutorul de stat defalcat pe beneficiari este de până la:

Beneficiar	Sumă (mii lei)
Societatea Națională „Aeroportul Internațional Timișoara — Traian Vuia”	4.500
Regia Autonomă Aeroportul Internațional Iași	2.300
Regia Autonomă Aeroportul Internațional Sibiu	2.676
Regia Autonomă Aeroportul Internațional Craiova	6.400
Regia Autonomă Aeroportul Internațional „George Enescu” Bacău	3.000
Regia Autonomă Aeroportul Internațional Ștefan cel Mare Suceava	2.498
TOTAL	21.374

(4) Ajutorul de stat pentru fiecare beneficiar nu poate depăși echivalentul în lei al sumei de 2.300.000 de euro, calculat la

valoarea cursului de schimb comunicat de către Banca Națională a României în ziua anterioară plății ajutorului de stat, cumulată cu ajutorul de stat acordat în baza Deciziei nr. C(2021) 9.521 final/13.12.2021. Toate cifrele utilizate trebuie să fie brute, și anume înainte de deducerea impozitelor sau a altor taxe.

CAPITOLUL IV

Forma ajutorului și mecanismul de finanțare

Art. 5. — (1) În cadrul schemei de ajutor de stat sunt eligibile costurile pentru acoperirea deficitului de lichiditate înregistrat de beneficiari, conform Deciziei Comisiei Europene nr. C(2022) 3.732 final din 2.06.2022 și calculat conform art. 2 alin. (1) lit. d) din prezenta schemă.

(2) Ajutorul se acordă sub formă de subvenții, prin bugetul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii și, respectiv, bugetele locale ale județelor, în limita sumelor aprobate cu această destinație, conform prevederilor art. 4 alin. (1).

(3) Pentru Societatea Națională „Aeroportul Internațional Timișoara — Traian Vuia” — S.A. deschiderile de credite bugetare aferente ajutorului de stat se aprobă de Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, care are și calitatea de ordonator principal de credite, în baza cererii pe propria răspundere formulate de beneficiar, certificată pentru legalitate, oportunitate, necesitate și realitate, depusă la sediul furnizorului ajutorului de stat până la data de 30 iunie 2022, care este însoțită de un raport care fundamentează necesarul de ajutor de stat pe baza deficitului de lichiditate înregistrat de aeroport în perioada eligibilă, calculat conform art. 2 alin. (1) lit. d) din prezenta schemă. Ministerul Transporturilor și Infrastructurii confirmă în scris până la data de 30 iunie 2022 costurile eligibile pe care urmează să le finanțeze prin subvenții alocate de la bugetul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, precum și calendarul de efectuare a plăților, în limita sumelor aprobate/ce vor fi aprobate cu această destinație, fără a depăși 24.12.2022.

(4) Pentru beneficiarii aflați în subordinea județelor, sumele aferente ajutorului de stat se transferă din bugetele județelor în bugetele regiilor autonome subordonate, în baza cererii pe propria răspundere formulate de beneficiar, depusă la sediul furnizorului ajutorului de stat până la data de 30 iunie 2022, care este însoțită de un raport care fundamentează necesarul de ajutor de stat pe baza deficitului de lichiditate înregistrat de aeroport în perioada eligibilă, calculat conform art. 2 alin. (1) lit. d) din prezenta schemă. Pentru acordarea ajutorului de stat este necesar ca la nivelul fiecărui județ care are în subordine un beneficiar al ajutorului de stat prevăzut de prezenta schemă să se aprobe prin hotărâre a consiliului județean, până la data de 30 iunie 2022, acordarea ajutorului, costurile eligibile pe care urmează să le finanțeze prin subvenții alocate de la bugetul județului, precum și calendarul de efectuare a plăților, în limita sumelor aprobate/ce vor fi aprobate cu această destinație, fără a depăși 24 decembrie 2022.

(5) Rapoartele prevăzute la alin. (3) și (4) vor cuprinde cel puțin informații privind veniturile, cheltuielile și deficitul de lichiditate al aeroportului realizate în perioada eligibilă, cu evidențierea tuturor elementelor prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. d). Informațiile vor fi defalcate pe luni.

(6) În cazul în care în una sau mai multe luni din perioada eligibilă un beneficiar nu înregistrează deficit de lichiditate, surplusul realizat va diminua corespunzător deficitul de lichiditate înregistrat în restul perioadei eligibile.

CAPITOLUL V

Furnizorii și beneficiarii ajutorului de stat

Art. 6. — (1) Furnizorii și beneficiarii măsurii de ajutor de stat sunt prevăzuți în tabelul de mai jos:

Furnizor	Beneficiar
Ministerul Transporturilor și Infrastructurii	Societatea Națională „Aeroportul Internațional Timișoara — Traian Vuia” — S.A.
Județul Iași	Regia Autonomă Aeroportul Internațional Iași
Județul Sibiu	Regia Autonomă Aeroportul Internațional Sibiu
Județul Dolj	Regia Autonomă Aeroportul Internațional Craiova
Județul Bacău	Regia Autonomă Aeroportul Internațional „George Enescu” Bacău
Județul Suceava	Regia Autonomă Aeroportul Internațional Ștefan cel Mare Suceava

(2) Beneficiarii măsurii de ajutor de stat acționează în sectorul specific activităților auxiliare transportului aerian de pasageri.

(3) Beneficiarii intră în categoria întreprinderilor mari.

CAPITOLUL VI

Durata schemei

Art. 7. — Prezenta schemă de ajutor de stat intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I. Ajutoarele se acordă până la data de 30 iunie 2022 și pot fi plătite până cel târziu la data de 24 decembrie 2022.

CAPITOLUL VII

Criterii de eligibilitate

Art. 8. — (1) Ajutorul de stat se acordă pentru acoperirea deficitului de lichiditate cu care se confruntă aeroporturile prevăzute la art. 6 alin. (1), cu respectarea următoarelor criterii de eligibilitate:

a) împotriva beneficiarilor nu au fost emise decizii de recuperare a unui ajutor de stat sau în cazul în care asemenea decizii au fost emise acestea au fost executate, conform prevederilor legale în vigoare;

b) beneficiarii nu au solicitat alte tipuri de ajutor de stat pentru aceleași costuri eligibile;

c) beneficiarii nu se aflau în dificultate, în sensul prevederilor art. 2 pct. 18 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, cu modificările și completările ulterioare, dar pentru care există posibilitatea să se fi confruntat cu dificultăți sau au intrat în dificultate ulterior, din cauza pandemiei de COVID-19.

(2) Ministerul Transporturilor și Infrastructurii și consiliile județene care au în subordine regiile autonome beneficiare verifică îndeplinirea condițiilor de eligibilitate prevăzute de prezenta schemă și modul de utilizare a sumelor alocate.

(3) Pentru a evita o eventuală supracompensație, fiecare furnizor al ajutorului de stat verifică până la data de 30 ianuarie 2023 dacă beneficiarii au primit doar ceea ce este necesar pentru acoperirea deficitului de lichiditate, conform prezentei scheme și Deciziei Comisiei Europene nr. C(2022) 3.732 final din 2.06.2022.

(4) În acest scop, beneficiarii depun la furnizorii ajutorului de stat, până la data de 3 ianuarie 2023, o evaluare efectuată de un auditor financiar independent din care să rezulte valoarea deficitului de lichiditate calculat conform prevederilor art. 2 alin (1) lit. d), fără a lua în calcul ajutorul de stat primit, pentru întreaga perioadă în care a beneficiat de ajutor de stat.

(5) Ministerul Transporturilor și Infrastructurii și județele, prin consiliile județene, în calitate de furnizori ai ajutorului de stat, vor lua toate măsurile necesare pentru recuperarea ajutorului care depășește deficitul de lichiditate, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare.

(6) Ajutorul de stat care trebuie rambursat sau recuperat include și dobânda aferentă, datorată de la data plății acestuia până la data recuperării sau a rambursării integrale. Rata dobânzii aplicabile este cea stabilită potrivit prevederilor Regulamentului (UE) nr. 1.589/2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

CAPITOLUL VIII

Cumulul

Art. 9. — (1) În vederea acordării unui ajutor de stat în baza pct. 3.1 din Cadrul temporar, furnizorul trebuie să verifice și să se asigure că:

a) valoarea noului ajutor de stat, cumulată cu valoarea altor ajutoare de stat primite de beneficiarul în cauză, dacă este cazul, în baza pct. 3.1 din Cadrul temporar nu depășește echivalentul a 2.300.000 de euro;

b) valoarea noului ajutor de stat cumulată cu valoarea ajutoarelor de stat acordate beneficiarului în cauză pentru același costuri eligibile, dacă este cazul, nu depășește intensitatea sau valoarea maximă a ajutorului permisă în baza regulamentelor în baza cărora respectivele ajutoare de stat au fost acordate.

(2) Același beneficiar poate primi ajutor *de minimis* și ajutor de stat în baza pct. 3.1 din Cadrul temporar, cu respectarea condițiilor din regulamentele specifice.

CAPITOLUL IX

Transparența, monitorizarea și raportarea

Art. 10. — (1) Textul schemei de ajutor de stat și actul normativ pentru aprobarea acesteia se publică integral pe pagina oficială de internet a Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației și a Ministerului Transporturilor și Infrastructurii.

(2) Furnizorii ajutorului de stat trebuie să păstreze înregistrări detaliate referitoare la toate ajutoarele acordate în cadrul schemei.

(3) Înregistrările prevăzute la alin. (2) conțin toate informațiile necesare pentru a stabili dacă sunt respectate criteriile din reglementările europene în domeniu și trebuie păstrate timp de 10 ani de la data la care a fost acordată ultima alocare specifică în cadrul schemei.

(4) Beneficiarii ajutorului de stat acordat în baza prezentei scheme trebuie să păstreze toate documentele aferente acestuia timp de 10 ani de la data la care a fost acordată ultima alocare specifică și sunt obligați să le pună la dispoziția furnizorului, administratorului sau a Consiliului Concurenței ori de câte ori le sunt solicitate.

(5) Furnizorii au obligația de a transmite Consiliului Concurenței toate datele și informațiile necesare pentru monitorizarea ajutoarelor de stat la nivel național, în formatul și în termenul prevăzute de Regulamentul privind procedurile de monitorizare a ajutoarelor de stat și *de minimis*, pus în aplicare prin Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr. 441/2022, precum și datele și informațiile necesare pentru întocmirea inventarului ajutoarelor de stat și a rapoartelor și informărilor necesare îndeplinirii obligațiilor României în calitate de stat membru al Uniunii Europene.

(6) Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației are obligația încercării prezentei scheme în Registrul general al ajutoarelor de stat acordate în România (*RegAS*)¹.

(7) Furnizorii ajutorului de stat au obligația de a înregistra în *RegAS* hotărârile de consiliu județean/contractele de finanțare, plățile realizate în cadrul acestora, eventualele obligații de rambursare și rambursări efective aferente acestora etc., în termen de maximum 7 zile lucrătoare de la data semnării actelor sau efectuării plăților, după caz.

(8) Pe baza unei cereri scrise, furnizorii vor transmite Comisiei Europene, prin intermediul Consiliului Concurenței, în termen de 20 de zile lucrătoare sau în termenul fixat în cerere, toate informațiile pe care Comisia Europeană le consideră necesare pentru evaluarea respectării condițiilor prezentei scheme de ajutor de stat.

(9) Beneficiarii ajutoarelor de stat au obligația de a pune la dispoziția furnizorilor, în formatul și în termenul solicitat de aceștia, toate datele și informațiile necesare în vederea îndeplinirii procedurilor de raportare și monitorizare ce cad în sarcina furnizorilor.

(10) În conformitate cu art. 17 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației informează Consiliul Concurenței în termen de 15 zile de la data adoptării prezentei scheme de ajutor de stat.

¹ Conform prevederilor Regulamentului privind Registrul ajutoarelor de stat, pus în aplicare prin Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr. 437/2016.

ACTE ALE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

ORDIN

pentru modificarea și completarea unor ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei

Având în vedere prevederile art. 99 lit. l), ale art. 130 alin. (1) lit. s) și ale art. 130¹ din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 5 alin. (1) lit. c) și ale art. 10 alin. (1) lit. o) pct. 2 și lit. q) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite prezentul ordin.

Art. I. — Codul rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 16/2013, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 171 și 171 bis din 29 martie 2013, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

— În anexa 14, la articolul 1, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) UR au obligația de a introduce în ziua D+1, pentru ziua gazieră D-1, ordine de vânzare și cumpărare în sensul și în limita dezechilibrului zilnic comunicat de OTS, respectiv vânzare în caz de excedent și cumpărare în caz de deficit.”

Art. II. — Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 158/2019 privind modificarea art. 1 din Metodologia de rezervare a capacității de transport și de stabilire a tarifelor pentru activitatea de prestare a serviciilor de transport al gazelor naturale prin conductele de transport Isaccea — Negru Vodă, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 34/2016, și pentru aprobarea Metodologiei de rezervare a capacității de transport pentru activitatea de prestare a serviciilor de transport al gazelor naturale prin punctele situate pe conducta de transport de gaze naturale Isaccea 1 — Negru Vodă 1 destinată transportului gazelor naturale pe culoarul Federația Rusă — Bulgaria și alimentării cu gaze naturale a unor localități de pe teritoriul României, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 534 din 28 iunie 2019, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Titlul ordinului se modifică și va avea următorul cuprins:

„ORDIN

privind modificarea art. 1 din Metodologia de rezervare a capacității de transport și de stabilire a tarifelor pentru activitatea de prestare a serviciilor de transport al gazelor naturale prin conductele de transport Isaccea — Negru Vodă, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 34/2016, și pentru aprobarea Metodologiei de rezervare a capacității de transport pentru activitatea de prestare a serviciilor de transport al gazelor naturale prin punctele de interconectare situate pe conducta de transport de gaze naturale Isaccea 1 — Negru Vodă 1”

2. Articolul II se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. II. — Se aprobă Metodologia de rezervare a capacității de transport pentru activitatea de prestare a serviciilor de transport al gazelor naturale prin punctele de interconectare situate pe conducta de transport de gaze naturale Isaccea 1 — Negru Vodă 1, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.”

3. Titlul anexei se modifică și va avea următorul cuprins:

„METODOLOGIE

de rezervare a capacității de transport pentru activitatea de prestare a serviciilor de transport al gazelor naturale prin punctele de interconectare situate pe conducta de transport de gaze naturale Isaccea 1 — Negru Vodă 1”

4. În anexă, la articolul 3, alineatele (3), (4) și (6) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(3) În punctul de interconectare Isaccea 1, pe direcția ieșire, utilizatorul de rețea (UR) poate rezerva capacitate fermă/întreruptibilă fără acces la punctul virtual de tranzacționare (PVT), numai dacă, în punctul de interconectare (PI) Negru Vodă 1, pe direcția intrare, același UR rezervă o capacitate cel puțin egală cu cea solicitată fără acces la PVT, în PI Isaccea 1.

(4) În PI Negru Vodă 1, pe direcția ieșire, UR poate rezerva capacitate fermă/întreruptibilă fără acces la PVT, numai dacă, în PI Isaccea 1, pe direcția intrare, același UR rezervă o capacitate cel puțin egală cu cea solicitată fără acces la PVT în PI Negru Vodă 1.

.....
(6) În PI Negru Vodă 1, pe direcția ieșire, UR poate rezerva capacitate fermă/întreruptibilă cu acces la PVT, luând în considerare capacitatea de transport minimă de 2,2 miliarde mc/an oferită de OTS.”

5. În anexă, la articolul 3, după alineatul (6) se introduce un alineat nou, alineatul (7), cu următorul cuprins:

„(7) Ulterior îndeplinirii condițiilor privind capacitatea concurentă pentru PI Negru Vodă 1 și PI Isaccea 1, prevăzute la art. 8 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2017/459 al Comisiei din 16 martie 2017 de stabilire a unui cod al rețelei privind mecanismele de alocare a capacității în sistemele de transport al gazelor și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 984/2013, capacitatea de transport precizată la alin. (6) va fi oferită drept capacitate concurentă între PI Negru Vodă 1 și PI Isaccea 1.”

6. În anexă, la articolul 7, alineatul (3) se abrogă.

7. În anexă, anexa nr. 2 la metodologie se modifică și va avea următorul cuprins:ANEXA Nr. 2
la metodologie**DECLARAȚIE**

Subsemnatul, [numele și datele de identificare ale persoanei care completează declarația: CNP, seria și numărul cărții de identitate, adresă, telefon, e-mail],
 în calitate de reprezentant legal/convențional*) al [denumirea și datele de identificare ale utilizatorului de rețea: sediul social, telefon, fax, e-mail, numărul de înregistrare la oficiul registrului comerțului, cod de înregistrare fiscală, cod unic de înregistrare, numărul contului bancar și banca la care acesta este deschis],
 declar pe propria răspundere următoarele:

— cunosc și sunt de acord în întregime cu prevederile «Regulilor de operare ale Platformei regionale de rezervare de capacitate operate de „Foldgaszallito Zartkoruen Mukodo Reszvenytarsasag — FGSZ Ltd”», în baza cărora urmează a se organiza, în data de [Se va completa cu data organizării licitației.], licitația pentru rezervarea produsului standard de capacitate [Se va completa cu tipul produsului; direcția de transport; grupat sau negrupat; anual, trimestrial, lunar sau zilnic.], oferit pentru perioada [anul, trimestrul, luna sau ziua], în punctele aferente conductei de transport prevăzute la art. 1 din Metodologia de rezervare a capacității de transport pentru activitatea de prestare a serviciilor de transport al gazelor naturale prin punctele de interconectare situate pe conducta de transport de gaze naturale Isaccea 1 — Negru Vodă 1, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 158/2019, cu modificările și completările ulterioare;

— cunosc și sunt de acord în întregime cu prevederile Contractului-cadru de transport al gazelor naturale încheiat în urma derulării licitațiilor pentru rezervarea de capacitate în punctele aferente conductei de transport prevăzute la art. 1 din Metodologia de rezervare a capacității de transport pentru activitatea de prestare a serviciilor de transport al gazelor naturale prin punctele de interconectare situate pe conducta de transport de gaze naturale Isaccea 1 — Negru Vodă 1, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 158/2019, cu modificările și completările ulterioare, și cu prevederile termenilor și condițiilor specifice aferente contractelor de transport al gazelor naturale încheiate în urma derulării licitațiilor pentru rezervarea de capacitate în punctele aferente conductei de transport prevăzute la art. 1 din Metodologia de rezervare a capacității de transport pentru activitatea de prestare a serviciilor de transport al gazelor naturale prin punctele de interconectare situate pe conducta de transport de gaze naturale Isaccea 1 — Negru Vodă 1, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 158/2019, cu modificările și completările ulterioare, așa cum sunt prevăzute în anexele nr. [Se va completa în mod corespunzător.] și nr. [Se va completa în mod corespunzător.] din aceasta.

Prin prezenta declarație confirm cunoașterea și asumarea întocmai a dispozițiilor art. 326 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare («Falsul în declarații»), conform cărora «Declararea necorespunzătoare a adevărului, făcută unei persoane dintre cele prevăzute în art. 175 sau unei unități în care aceasta își desfășoară activitatea în vederea producerii unei consecințe juridice, pentru sine sau pentru altul, atunci când, potrivit legii ori împrejurărilor, declarația făcută servește la producerea acelei consecințe, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă (...)».

Data:
 Utilizator de rețea
 Ștampilă
 Reprezentant legal/convențional*)
 Semnătură:

*) În cazul reprezentantului convențional, la declarație se anexează procura specială/împuternicirea.”

Art. III. — Societatea Națională de Transport Gaze Naturale „Transgaz” — S.A. Mediaș și utilizatorii rețelei vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin, iar direcțiile de specialitate din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei vor urmări respectarea acestora.

Art. IV. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei,
Dumitru Chiriță

București, 15 iunie 2022.
 Nr. 80.

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC
— Prețuri pentru anul 2022 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.380	380	138
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC
— Prețuri pentru anul 2022 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	100 lei/an
--	------------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Adresa Biroului pentru relații cu publicul este:
Str. Parcului nr. 65, intrarea A, sectorul 1, București; 012329.
Tel. 021.401.00.73, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro/brp/>

